

**Елеен улууьун Х.А.Христофоров аатынан Харыйалаах орто оскуолата  
«Кэрэчээнэ» о5о уьуйаана**

**Сана дылаа5ы бырааьынньык барыла  
«Сана дьыл аптаах кизьэтэ»**

**Суруйда:  
О5о иитээччитэ  
Охлопкова Анна Степановна**

**Харыйалаах, 2024**

**Сана дылаабы быраабыннык барыла**  
**«Сана дьыл аптаах киэбэтэ»**

**Оруолларга:**

Тымныы оҕонньор  
Хаарчаана.  
Шапокляк- терешпут  
Кракодил Гена-терешпут  
Чебурашка-терешпут  
Сыщик- терешпут  
Пираттар-уьуйаан иитээчилэрэ  
Дьэгэ-Бааба - терешпут  
Оловянной саллаат- оҕо К.К  
Тыал- Кыыс

*Киэргэтиллибит залга араас маскалаах оҕолор киирэллэр*

**Бытааччы:** Сана дьылынан! Сана дьолунан! Кууппут кэммит сана дьылбыт тийэн кэллэ! Утуе чаабынан кунду ыалдьыттар! Кунду оҕолоор! Харыйабыт киэргэйдэ, араас енунэн оонньоото! Сана ууммут сылынан эьихэбэ эбэрдэ буолуохтун! Оҕолоор, киэркэйбит саалабытыгар Сана дьылы керсееру бары муьуннубут. Онтон Тымныы оҕонньорбут тоҕо суобуй? Эьэбитин ынырыахха, Сана дьылы керсуеххэ!  
(Бары Тымныы оҕонньору ыныраллар.)

*Тымныы оҕонньор киирэр*

**Бэлэмнэнии белех оҕолоро хобьон:**

1гы оҕо: -сана дьыл уоруутугэр.  
2 оҕо: -элбэх араас мааскалар.  
3 оҕо: -сана дьыл дьоро киэбэтэ.

**Бытааччы:** -Сана дьыл быраабынныгар араас дьиктилэр буолаллар, остуоруйалар сабаланаллар.

*(Хаарга хаамар тыас иьиллэр) муз.салайааччы музыка холбуур, пираттар киирэллэр.*

**Пираттар:**

**1п-** Ыччуу-ычча! Уой биьиги бу ханна кэлэн хааллыбыт?

**2п-**Кырдык олус тымныы дойдуга тийэн хааллыбыт быьылаах. Кер эрэ, ол симэммит абай харыйа турар (ыйан кердерер)

**1п-**Арааба сана дьыл буолаары турар быьылаах дьи. Тымныы оҕонньор кэлиэбэ уонна сизэнин Хаарчаанатын асалааба. Онтон кини набаа кыраьыабай уонна маннык!  
(кыйбараннаан кердерер).

**2п-** Ээй мин толкуйдаатым. Дабаай Харчаананы уоран ылыахха уонна Тымныы оБонньор мееечуктээх подарагын биэрдэбинэ биирдэ биэриэхпит! Хата бугун сакалаат сиэн тотор куммут ууннэ, ха-ха-ха. *(иьин имэринэр)*

**1п-чэ** давай оннук гынаахха!( куустуьаллар). Ой, ким эрэ иьэр (саабылаларын ере тута-тута суурэллэр).

*(Торуоска тыаьыыр, колокольчик линкиниир)*

**Тымныы оБонньор киирэр:** Абытаай-абытай! Туох улугэрдээх куйааьа буолла! Эриэн уеммут сыла сылаас илдьитэ сыл учугэй буоларын билгэлиир буоллаьа (ОБолору керен). Дорооболорун оБолоор! Эьизэхэ тиэтэйэн аьай кэллим. Чуут аьара бара сыыстым. Эьигини кереммун олус уердум, улаапыккыт аьай эбит. Сана дьылы керсер, эргэ дьылы атаарар дьикти кэрэ бырааьынньыгы аьаллым. Бабаалыста ыллаан- туойун, уерун-кетун, ункуулээн! Бээ-эрэ, ол иннинэ харыйабытын араас еунэн оонньоуох. 1, 2, 3 умай умай *(торуоскатынан сири тонсуйар)* куех ёлка араас еунэн оонньоо *(торуосканан таарыйар)*.

*(оБолор, ыалдьыттар уерэн ытыс таьыналлар, ураа хаьыытыыллар)*

**Ыьт:** Дорообо Тымныы оБонньор, бабаалыста олорон бььиги оБолорбут ырыаларын-хобооннорун иьит, ункуулэрин кер.

*Улахан белех оБолоро ункуу*

**Т.М.:** ОБолор маладьыастар! ОБолоор мин Хаарчаанабын кербуккут дуо? Манна кэлиэхтээх этэ аны мунаан хаалла дуу?ким миэхэ кемелеьуей Хаарчаананы буларга.

**Ыьтааччы:** Т.О. куттаныма Хаарчаана аара кэлэн иьэн ханнык эмэ остуоруйаьа ыалдьыттаатаьа буолуо.

*Тымныы оБонньор торуоскатын 3 тегул охсор ёлка кэннигэр киирэр, саал уота умуллар, муз.тыаьыыр, уот умайар Т.О. харыйа кэнниттэн тахсар).*

**Т.О.:**- Ханнык остуоруйаьа кэллим оБолоор?

**Эпп.** чебурашка уонна кракодил Гена, Шапокляк. *(Ункуу флеш.)*

**Шапокляк:** Дорооболорун кыргыттар-припевочкалар, уолаттар-кочырышкалар.

-Ой.Ой,ой бу дьэ мустуннугут аьай дуу! Миигин билэьит дуо?

**ОБолор хоруйдара:** .....

Сеп саамай сеп мин- тапталлаах бабуленькаьыт буолабын! Мин саамай таптыыр доБотторбун ким этиэй? Билбэккит дуо? Кулугээннэр, болтууннар-ябедалар вот эьиги холобур ылыаххыт дьизэн куттанабын (сумкатын онойон керер) баар суох доБорум крысам эмиз барьыт. Мин билэбин эьиги кими кердуургутун уонна эппэшин. Бу саамай

кылаабынай естехпуттэн Чебурашкаттан уонна Генаттан ыйытын (кыйбарыс гынар) мин да добордоохпун.

**Сыщик:** ( улахан лупалаах)-залы эргийэ хаамар.

**Шапокляк:** Билигин бэрэбиэркэ оноруом.(сибигинэйэр). Ээй (хабытыыр), мин илиибэр туох баарый?

**Сыщик:** Крыса Лариска.

**Шапокляк:** Мэ хап!

**Сыщик:** Уой мамочкии(Генаба кетехтере туьэр).

**Т.О.:** Мин Хаарчаанабын кербуккут дуо?

**Г.Ч.Ш:** Суох кербетехпут.

**Т.О.:** Салгыы кердуу барыахха.

*(Торуоскатын 3 тегул охсор, саал уота умулар, харыйа кэннигэр киирэр, муз.тыабыыр, уот умайар Т.О. харыйа кэнниттэн тахсар)*

**Т.О.:** Ханнык остуоруйаба кэллим, оболоор?

**Оболор эпп:** «12 ый»

*Тыал тыабыыр. Кыыс киирэр тонмут абай*

**Кыыс:** Ууччуу-учча тоннум абай

**Бытааччы:** Хайа бу бачча тымныыга ханна баран иьэбин?

**Кыыс:** Маачаха ийэм ньургуьунна абалаар диэбитэ. Ньургуьуна суох кэлимээр диэбитэ. Сана дьылга Хаарчаанаба биэрээр диэбитэ.

**Бытааччы:** Оболоор ньургуьун хаьан уунэрий?

**Оболор эппиэгтэрэ:** (Саас, кулун тутар ыйга).

**Кыыс:** Оччоьо хантан ньургуьун булабын?

*Тыал киирэр залы эргийэ хаамар.*

**Бытааччы:** Тыал, тыал эн кыыьннары, сайыьннары суурэбин. Эн билэбин дуо? Кыыс хантан ньургуьун ылыан себуй?

**Тыал:** 12 ыйтан ыйытан билин (тахсан барар)

**Кыыс:** Чэ мин бардым 12 ыйы кердуу.( Тахсан барар)

**Бытааччы:** Т.О. кырдыабас олорон сынньан, сылайдын буолуо. Биьиги оболорбут хобооннорун, ырыаларын, ункуулэрин кер.

*Оболор толорууларыгар ырыа \_\_\_\_\_*

**Т.О:** Оболор маладьыастар миигин кытта оонньуугут дуо? Мин оонньуум «Кыбынны» диэн. Билигин мин 8 обону талыам. Эьиги музыкаба добуьуоллатан тегуруччу сьэттиьэн баран хаамаьыт. Онтон кэккэьэ турар оболор таьынаьыт. Музыка уларыйдаьына, тегуруччу турар оболор сьэттиспит илиилэргитин уеьэ кетеьеьут. Онтон кэккэьэ турааччылар сьэттиьэн баран тегурук иьинэн-таьынан хаамаьыт. Музыка тохтоотоьуна тегуруччу турааччылар илиилэргитин туьэрэьит, сьэтиьэьит ким тегурук иьигэр хаалбыт эьии тегуруччу турааччыларга холбоьоьут. Онтон хаалбыттар салбыы оонньуулар. *(Оьо барыта тегуруччу сьэтиьиэр дылы оонньуу барар).*

**Т.О:-** Бэркэ оонньоон саьалаатыьыт..

**Ыьытааччы:** Тымныы обонньор, бэьиэлэь да оонньууну оонньотто дии, оболор.

*Оболор бары олопосторугар олороллор.*

**Ыьытааччы:** *(Телуьуен тыаьыьыр)* Алуо, истэьбит. Хараабыл даа? Хаарчаана дуо, ханна? Сундуук даа? Ыьыы бу пираттар звонуулар. Сундуук иьигэр кууруса атаьа баар диэтилэр быьылаах ол эмиэ тугуй ким билэрий оболор? Куурусса атахтаах дьиэ диэтилэр быьылаах. Ким дьиэтэ буоларый?

**Оболор Эппиэтгэрэ:** Дьага Баба дьиэтэ.

**Ыьытааччы:** Ээ онно кердуу барыаьа.

*(тахсан эрдэьтэринэ Хаарчаана Оловянный салааттыьын ункулээн киирэр аттыларыгар эриэн уен Восточнай принцтыьын ункулуур).*

**Ыьытааччы:** Хаарчаана дорообо биьиги энигин кердеетубут аьай хантан кэллин?

**Т.О:** Хаарчаана сиеним хантан кэллин?

**Хаарчаана:** Мин лапландияттан кэллим. Онно кондитерскай фабрикаттан кэмпиэттэри оболорго бэлэх(подарок) аьаллым. Таарыйа кэлэр сыл бэлиэтин аьаллым.

**Т.О.** Хаарчаана оболорго агалбыт кэьиилэргин дьэ тунэтиэх, Ханна баалларый?

**Хаарчаана-** Дьэгэ бааба кемелеьен меееччугу ылбыта аьалан харыйа анныгар ууруом диэьбитэ. Миигин пираттар тутан эрдэьтэринэ Оловянный гусарь кэлэн быьаата.

**Т.О.** Оо, баьыьба солдат.

*(Харчаана уонна Оловянной саллаат меееччугу булан аьалаллар)*

**Т.О.** арийан тунэтээри гыммыта барыта шарик тэстэн тыас-уус буолар.

**Ыьытааччы:** Оо хайдах буолабытый кэьиилэрбит суохтар дии!....

**Т.О.** Мин аптаах торуоскам кемельеуе! (*торуосканнан тонсуйа тонсуйа*) Хаар, силлиэ-буур5а! Дьэгэ бааба манна баар буол! (Дьага баба чааскылаах илиитигэр шоколадтаах эргийэн киирэр)

**Дь.Б.**-Айууу, миигин эмиэ того манна кетутэн а5аллыгыт! (*кыыьыраp*) Сылаас дьибэр олорон эрэ кэмпиэттээх итии чэй иьэ олорбутум. Ой! Кэмпиэттээх буолтах оонньоон эттим!

**Т.О.:** Сымыйалаама!!! Бачча сааскар дылы ейдеммет эбиккин!!! Кыра о5олор кэьиилэрин албынаан ылбыккын! Ол иьин билигин эйигин тоноруом!!!

**Дь.Б.** Бырастыы гынын миигин бааалыста

**Бытааччы:** О5олоор биьиги Дьэгэ Баабаны бырастыы гыныа5ын, бэрсие5ин кэьиибититтэн себулэьэ5ит дуо?

**О5олор эпп:** ...

**Дь.Б.** баьыбаларын о5олоор! (Харыйа кэнниттэн кэьиилээх меееччугу соьон а5алар)

(*Кэьи тунэтиитэ.*)

**Т.О.** уонна **Хаарчаана** о5олору кытта бырааайдаьаллар: Тийэн кэлбит сана дьылга бары утуену, кэрэни ба5арабыт! Доруобай буолун! Дьоллоох буолун! Эьиил эмиэ кэлиэхпит.

(*илиилэринэн дайбыы дайбыы тахсан бараллар.*)

**Бытааччы:** Сана дьылынан! Сана дьолунан! Сана кэлбит сылынан! диэн туран Сана дьыллаа5ы бырааьынньыкпытын тумуктуубут.

(*Бары уонна биирдишлээн хаартыска туьуутэ*)